

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL B. C. SKUNDO**

2023 m. liepos Nr. S-2023/ (7-2023/100)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo B. C. (toliau – Pareiškėja) 2023-05-16 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2023-05-12 sprendimo grąžinti (įskaityti) permoką ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-959705. Pareiškėja D. T. ir Inspekcijos atstovas K. P. 2023-06-13 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja su Inspekcijos 2023-05-12 sprendimu grąžinti (įskaityti) permoką ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-959705 (toliau – 2023-05-12 sprendimas Nr. 331-959705, skundžiamas sprendimas) nesutinka, skunde išdėsto savo argumentus ir Komisijos prašo įpareigoti Inspekciją grąžinti jai visą nepagrįstai išieškotą pridėtinės vertės mokesį (toliau – PVM) nuo 2016 metų, nes ginčo situacija susidarė dėl mokesčių administratorių kaltės.

Pareiškėja paaiškino, kad kartu su sutuoktiniu M. R. vykdo būsto nuomos veiklą per Airbnb platformą. Pasak skundo, Airbnb iš sutuoktinių išskaičiuoja PVM ir sumoka į valstybės biudžetą (pridedamas tai patvirtinantis pavyzdys). Pareiškėjos teigimu, mokesčių administratorius, 2019 metais atlikęs veiklos patikrinimą ir susipažinęs su visais jos pateiktais dokumentais, įpareigojo sutuoktinius nuo 2016 metų antrą kartą sumokėti PVM (pridedama patikrinimo pažyma) ir tai sutuoktiniai daro iki šiol. Pareiškėja nurodo, kad daug kartų skambino į Inspekciją ir visais kartais jai buvo paaiškinta, kad nuomojant būstą per Airbnb platformą, reikia pildyti FR068 formą ir sumokėti PVM. Pareiškėjos teigimu, Inspekcija telefonu iki šiol tebetiekia klaidinančią informaciją, kad visi, nuomojantys būstą per Airbnb platformą, privalo mokėti PVM. Pasak skundo, tuo galima įsitikinti perklausius įrašytus pokalbius iš tel. Nr. +370 694 82212.

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“, ir išnagrinėjusi Pareiškėjos 2023-04-30 prašymą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-359357 (toliau – prašymas grąžinti PVM permoką), nusprendė negrąžinti Pareiškėjai 56 Eur sumos.

Skundžiamame sprendime nurodyta negrąžinimo priežastis: Inspekcijos administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų ir (ar) kitų įmokų, privalomų sumokėti į VMI biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, apskaitoje nėra permokos (skirtumo). Taip pat nurodyti sprendimo negrąžinti Pareiškėjai 56 Eur sumos papildomi motyvai: VMI duomenimis Inspekcijos administruojamų mokesčių ir su jais susijusių ir (ar) kitų įmokų, privalomų sumokėti į VMI

biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, apskaitoje įmokos kodu 1001 nėra permokos (skirtumo). Mokesčių mokėtojo 2019-05-02 sumokėtos 6 Eur, 2019-05-03 – 30 Eur bei 2019-05-07 – 20 Eur įmokos kodu 1001 įskaitytos PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM prievolėms padengti.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjos skundas atmestinas, skundžiamas Inspekcijos 2023-05-12 sprendimas Nr. 331-959705 tvirtintinas.

Iš Pareiškėjos skunde ir Komisijos posėdyje išdėstytų argumentų spręstina, kad Pareiškėja ne tik skundžia Inspekcijos sprendimą negražinti jai 56 Eur ginčo sumos, taip pat bando inicijuoti mokesčių ginčą dėl 56 Eur dydžio PVM apskaičiavimo pagrįstumo ir teisėtumo.

Nagrinėjamu atveju, visų pirma, nurodytina, kad MAĮ numato dvi skirtingas mokesčių administratoriaus vykdomas procedūras: pirma, mokesčių patikrinimą, kurio metu yra tikrinamas mokesčių apskaičiavimo teisingumas ir, nustatius pažeidimų, apskaičiuojami mokesčiai ir su jais susijusios sumos; antra, mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimą (įskaitymą), kuris pripažįstamas vienu iš mokesstinės prievolės įvykdymo būdų. Šios procedūros vyksta nepriklausomai viena nuo kitos.

Ginčo atveju yra nagrinėjamas centrinio mokesčio administratoriaus sprendimo negražinti (neįskaityti) mokesčio permokos pagrįstumas ir teisėtumas, t. y. ginčas šioje byloje kilęs dėl to, ar mokesčių administratorius pagrįstai nusprendė Pareiškėjai negražinti (neįskaityti) 56 Eur PVM permokos, konstatavęs, jog biudžete nėra Pareiškėjos prašomo grąžinti mokesčio laikotarpio PVM permokos. Dėl pačios mokesstinės prievolės, t. y. dėl 56 Eur dydžio PVM apskaičiavimo pagrįstumo mokesstinis ginčas nėra kilęs. Todėl dėl Pareiškėjos skunde nurodytų motyvų ir pateiktų įrodymų dėl 56 Eur PVM apskaičiavimo pagrįstumo ir teisėtumo Komisija iš esmės nepasisakytų, nes jie nėra reikšmingi sprendžiant PVM permokos grąžinimo (įskaitymo) / negražinimo (neįskaitymo) klausimą. Tačiau nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant į aplinkybę, jog Pareiškėja yra fizinis asmuo ir galimai galėjo ne visiškai teisingai suprasti mokesčius teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas, Komisija šiame sprendime trumpai pasisakys / paaiškins ir dėl Pareiškėjai kilusios / nekilusios prievolės mokėti PVM. Dar kartą nurodytina, kad šiuo klausimu Komisija sprendimo nepriims, nes nėra kilęs mokesstinis ginčas.

Pareiškėjai taip pat nurodytina, jog prašymą grąžinti 56 Eur PVM permoką už 2019 metus ji pateikė 2023-04-30, kai yra pasibaigęs senaties terminas spręsti dėl 56 Eur PVM apskaičiavimo pagrįstumo ir teisėtumo, jei Pareiškėjai nuspręstų inicijuoti tokį mokesčių ginčą. MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, jeigu kitaip nenustatyta šiame straipsnyje ar atitinkamo mokesčio įstatyme, mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoti arba perskačiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokesčių apskaičiuoti arba perskačiuoti, sausio 1 dienos. Taigi 2023 metais mokesčių tiek mokesčių administratorius, tiek mokesčių mokėtojas turėtų galimybę apskaičiuoti arba perskačiuoti už 2023 metus ir už 2022, 2021 bei 2020 metus.

Kaip minėta aukščiau, Pareiškėja 2023-04-30 pateikė prašymą grąžinti 56 Eur sumą. Inspekcija šios sumos negražino, nurodydama, kad ginčijamo sprendimo priėmimo dienai Inspekcijos administruojamų mokesčių ir su jais susijusių ir (ar) kitų įmokų apskaitoje įmokos kodu 1001 nėra permokos (skirtumo), o iš Pareiškėjos 2019-05-02 sumokėtos 6 Eur, 2019-05-03 – 30 Eur bei 2019-05-07 – 20 Eur įmokos kodu 1001 įskaitytos PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM prievolėms padengti.

Pareiškėja tiek skunde, tiek posėdžio metu Komisijos prašė įpareigoti Inspekciją grąžinti jai visą, Pareiškėjos teigimu, nepagrįstai išieškotą PVM nuo 2016 metų. Paaiškino, kad vykdo būsto nuomos veiklą per Airbnb platformą, o Airbnb iš jos išskaičiuoja PVM ir sumoka į valstybės biudžetą, todėl jai mokėti PVM nereikėjo. Pareiškėja tiek Inspekcijai su prašymu grąžinti 56 Eur sumą, tiek Komisijai su skundu pateikė internetinio puslapio ekrano vaizdo nuotrauką, iš

kurios matyti, kad R. K. (Pareiškėjos vardas – Valerija), kurios adresas: Pašilaičių g. 16-57, Vilnius, pateikė sąskaitą už 2017-03-28 suteiktą paslaugą, kurioje išskirta PVM suma (nurodytas Lietuvos Respublikos taikytinas 21 proc. PVM tarifas), t. y. sprendžiant, kad Pareiškėjai už suteiktą tarpininkavimo paslaugą Airbnb galimai išrašė sąskaitą 1,84 Eur sumai (1,52 Eur paslaugos vertė + 0,32 Eur PVM). Šia ekrano vaizdo nuotrauka Pareiškėja grindžia savo prašymą gražinti jai 2019 metų gegužės mėn. įmokos kodu 1001 sumokėtą iš viso 56 Eur sumą.

Pareiškėja tiek skunde, tiek Komisijos posėdžio metu akcentavo, kad dėl mokesčių administratoriaus kaltės buvo priversta mokėti PVM nuo jai Airbnb suteiktų tarpininkavimo paslaugų vertės. Mokesčių mokėtoja paaiškino, kad daug kartų konsultavosi telefonu su Inspekcijos atstovais ir jai visais kartais klaidingai buvo paaiškinta, jog ji privalanti mokėti PVM. Be to, Pareiškėjos teigimu, 2019 m. mokesčių administratorius, atlikęs jos veiklos patikrinimą ir susipažinęs su visais jos pateiktais dokumentais, įpareigojo nuo 2016 metų antrą kartą sumokėti PVM ir tai ji daro iki šiol.

Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 95 straipsnio „Atvejai, kai pirkėjas privalo apskaičiuoti ir sumokėti PVM už jam tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas“ 2 dalis (2009-12-03 įstatymo Nr. XI-518 redakcija, galiojanti nuo 2010-01-01) nustato, kad paslaugų pirkėjas, jeigu jis yra apmokestinamasis asmuo, kaip jis suprantamas šio Įstatymo 13 straipsnyje, privalo apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą PVM už jam šalies teritorijoje užsienio asmens, neįsikūrusio šalies teritorijoje, teikiamas paslaugas, nurodytas šio Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 1 punkte. To paties straipsnio 7 dalis nustato, kad, jeigu pirkėjas nėra PVM mokėtojas, šiame straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotą pardavimo PVM sumą jis privalo sumokėti į biudžetą iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį šis mokeskis turėjo būti apskaičiuotas, 25 dienas. Kartu turi būti pateikiama centrinio mokesčio administratoriaus nustatytos formos PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaita.

Kaip matyti iš Pareiškėjos skundo bei Komisijos posėdžio metu tiek Pareiškėjos, tiek Inspekcijos atstovo išdėstytos pozicijos ir argumentų, ginčui aktuali laikotarpiu Pareiškėjos atžvilgiu buvo susidariusi dviprasmiška situacija. Pareiškėja Lietuvoje veikė kaip apmokestinamasis asmuo, tačiau PVM mokėtoju nebuvo registruota, ir elektronines paslaugas įsigijo iš užsienio asmens, neįsikūrusio šalies teritorijoje Atsižvelgiant į šias aplinkybes, svarbu nurodyti, kad šiuo atveju yra svarbios ne tik minėtos PVMĮ nuostatos, tačiau yra aktualios ir 2011-03-15 Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 282/2011, kuriuo nustatomos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įgyvendinimo priemonės (toliau – Reglamentas Nr. 282/2011), nuostatos.

Reglamento Nr. 282/2011 įvadinėje dalyje – preambulėje (19 p.) nurodyta, jog reikėtų patikslinti, kad tais atvejais, kai apmokestinamajam asmeniui suteiktos paslaugos skirtos asmeniniams poreikiams, įskaitant jo darbuotojų poreikius, tenkinti, tas apmokestinamasis asmuo negali būti laikomas veikiančiu kaip apmokestinamasis asmuo. Siekiant nustatyti, ar paslaugas įsigyjantis asmuo veikia kaip apmokestinamasis asmuo, pakanka jo PVM mokėtojo kodą pranešti paslaugų teikėjui, kad būtų nustatytas šis veikimo pobūdis, išskyrus atvejus, kai paslaugų teikėjas turi kitos informacijos. Reikėtų taip pat užtikrinti, kad viena tiek verslo, tiek asmeniniais tikslais įsigyta paslauga būtų apmokestinama tik vienoje vietoje.

Reglamento Nr. 282/2011 18 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog tais atvejais, kai paslaugų teikėjas neturi kitos informacijos, jis gali laikyti, kad Bendrijoje įsisteigęs paslaugas įsigyjantis asmuo turi neapmokestinamojo asmens statusą, jei jis įrodo, kad tas paslaugas įsigyjantis asmuo nepranešė jam savo individualaus PVM mokėtojo kodo. Tačiau, neatsižvelgdamas į turimą priešingą informaciją, telekomunikacijų, transliavimo ar elektroninėmis priemonėmis teikiamų paslaugų (į kurias Komisijos vertinimu patenka ir ginčo paslaugos) teikėjas gali laikyti Bendrijoje įsisteigusį paslaugas įsigyjantį asmenį neapmokestinamuoju asmeniu, jei tas paslaugas įsigyjantis asmuo nepranešė jam savo individualaus PVM mokėtojo kodo.

Pareiškėjos atveju, jai įsigyjant būsto nuomos tarpininkavimo paslaugas iš Airbnb, kadangi Pareiškėja paslaugų teikėjui nenurodė PVM mokėtojo kodo (ir negalėjo nurodyti),

paslaugų teikėjas (Airbnb) Pareiškėją galėjo laikyti / laikė neapmokestinamuoju asmeniu ir nuo Pareiškėjai suteiktų tarpininkavimo paslaugų vertės galėjo apskaičiuoti / apskaičiavo PVM. Šias aplinkybes patvirtina Pareiškėjos pateikta minėta ekrano vaizdo nuotrauka, iš kurios matyti, jog už Pareiškėjai suteiktą paslaugą 2017-03-28 buvo išrašyta sąskaita su PVM.

Įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, laikytina, kad esant tokiai situacijai, Pareiškėjai nekyla prievolė mokėti PVM nuo suteiktų tarpininkavimo paslaugų vertės. Tačiau Pareiškėja, kaip dar bus nurodyta, įrodymų apie jai nuo suteiktų tarpininkavimo paslaugų vertės apskaičiuotą PVM mokesčių administratoriui nepateikė, taip pat tokios informacijos mokesčių administratoriui nenurodė konsultuojantis telefonu.

Papildomai pažymėtina, kad ir mokesčių administratorius, vykdydamas švietėjišką veiklą, taip pat aiškino, kad esant aptartoms aplinkybėms, PVM prievolė paslaugų pirkėjui nekyla, pavyzdžiui, Inspekcijos paskelbta seminario medžiaga <https://www.youtube.com/watch?v=AcyA0c4P7jY> (nuo 2 min. 17 sek.)

Iš byloje pateiktos Pareiškėjos atžvilgiu 2019-03-21 surašytos Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) Operatyvaus patikrinimo ataskaitos Nr. (7.1) (duomenys neskelbtini)1123 matyti, kad Vilniaus AVMI atliko Pareiškėjos operatyvų patikrinimą už laikotarpį nuo 2014-01-01 iki 2018-12-31, kurio metu nustatyta, jog Pareiškėja 2017-07-16–

2018-02-27 laikotarpiu teikė nuomos paslaugas nuosavybės teise priklausančiuose būstuose adresu: Pašilaičių g. 14-21, Vilnius, Žemynos g. 6-37, Vilnius, Pašilaičių g. 16-57, Vilnius, pagal jai išduotus verslo liudijimus, kuriuose nurodyta, kad vykdoma veikla – gyvenamosios paskirties patalpų nuoma, neteikiant apgyvendinimo paslaugų (kaimo turizmo paslaugos arba nakvynės ir pusryčių paslaugos). Taip pat nustatyta, kad Pareiškėja laikotarpiu 2014-01-01–2017-07-15 teikė nuomos paslaugas be verslo liudijimo. Pareiškėja PVM mokėtojų registre neįregistruota. Pareiškėjai 2019-01-31 buvo išsiųstas pranešimas apie numatomą atlikti operatyvų patikrinimą ir paprašyta pateikti dokumentus, susijusius su vykdoma veikla: banko sąskaitų išrašus, pajamų ir išlaidų žurnalus, išlaidas ir pajamas patvirtinančius dokumentus. Pareiškėja 2019-02-12 atvyko į Vilniaus AVMI ir pateikė prašytus dokumentus. Pagal Swedbank banko sąskaitų išrašus ir Pareiškėjos paaiškinimą mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja naudojami Airbnb paslaugomis ir pagal banko išrašus buvo nustatyta Airbnb platformai Pareiškėjos sumokėta komisinių mokesčių už tarpininko paslaugas suma už 2016, 2017 ir 2018 metus (2016 m. vasario – lapkričio mėn. už 100,02 Eur, 2017 m. sausio – lapkričio mėn. – 142,95 Eur, 2018 m. sausio – vasario mėn. – 28,39 Eur). Jokių kitų dokumentų dėl perkamų tarpininkavimo paslaugų iš Airbnb (pavyzdžiui, elektroninės sutarties, Airbnb teikiamų sąskaitų ir kt.), iš kurių būtų galima spręsti, kaip buvo apskaičiuojamas mokestis už Pareiškėjai suteiktas tarpininkavimo paslaugas (su PVM / be PVM), operatyvaus patikrinimo metu Pareiškėja nepateikė.

Po Komisijos 2023-06-13 posėdžio Inspekcija 2023-06-21 pateikė 66 įrašus dėl Pareiškėjai tel. Nr. +370 694 82212 teiktų konsultacijų. Iš pateiktų įrašų matyti, kad nė vienu atveju, kada Pareiškėja konsultavosi su mokesčių administratoriaus specialistais dėl iš Airbnb įsigyjamų tarpininkavimo paslaugų (pavyzdžiui, 2022-01-10_11-22-47; 2022-02-03_14-42-44; 2022-08-03_06-55-11; 2019-02-06_14-42-50; 2020-05-08_12-58-57; 2019-04-30_12-25-56; 2023-03-30_09-19-00 ir kt.), Pareiškėja nenurodė, kad gauna ir kokias sąskaitas iš Airbnb (su PVM, be PVM), nepaaiškino, kaip sutartyje yra aptartas tarpininkavimo mokesčio sumokėjimas. Atvirkščiai, Pareiškėja kai kuriais atvejais labai kategoriškai teigė, kad jokios sutarties su Airbnb nėra sudariusi (net elektroniniu būdu) ir jokių sąskaitų iš Airbnb negaunanti bei nežinanti, ar Airbnb išskaičiuoja PVM, neva visas šias aplinkybes dėl jos sandorių su Airbnb, t. y. įsigyjamų paslaugų privalo žinoti mokesčių administratorius. Esant tokiai situacijai, Pareiškėjai ir buvo suteiktos konsultacijos, kad gyventojams (ir Pareiškėjai), teikiantiems buto nuomos paslaugas per Airbnb, gali atsirasti prievolė skaičiuoti ir mokėti PVM, jei Airbnb neapskaičiuoja PVM nuo gyventojams (ir Pareiškėjai) suteiktų paslaugų. Kelis kartus Pareiškėjai buvo pasiūlyta kreiptis į Inspekcija raštu dėl jos individualios situacijos, tačiau Pareiškėja atsisakė tai padaryti.

Įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes dėl operatyvaus patikrinimo metu Pareiškėjos mokesčių administratoriui nepateiktų dokumentų (Airbnb sąskaitų), konsultacijų metu netgi teigiant, kad jokių sąskaitų negaunanti (nors Inspekcijai ir Komisijai pateikė įrodymą – ekrano vaizdo nuotrauką, iš kurios spėjama, kad Pareiškėjai 2017-03-28 buvo išrašyta sąskaita su PVM), Pareiškėjos teiginiai, jog dėl neva mokesčių administratoriaus kaltės ji antrą kartą mokėjo PVM, laikytini nekorektiškais. Pareiškėja taip ir nepaaiškino, kodėl tik dabar (2023 m.) pateikė įrodymą apie jai dar 2017 m. Airbnb galimai išrašytą sąskaitą. MAĮ 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos. Lietuvos vyriausiasis administracinis (toliau – LVAT) teismas ne kartą yra pabrėžęs, jog už tinkamą mokesčių sumokėjimą pirmiausia yra atsakingas pats mokesčių mokėtojas. Jis privalo žinoti (išsiaiškinti) savo su mokesčių mokėjimu susijusias pareigas, jas tinkamai vykdyti ir jis negali teisinti savo paties pareigų nevykdymo kitų asmenų nepakankamai atlikta jo veiklos kontrole (pavyzdžiui, LVAT 2009-10-15 nutartis adm. byloje Nr. A⁴⁴²-1218/2009, 2014-01-30 nutartis adm. byloje Nr. A⁴⁴²-231/2014, 2015-01-26 nutartis adm. byloje Nr. A-182-662/2015, 2017-05-12 nutartis adm. byloje Nr. A-691-556/2017, 2017-10-11 nutartis adm. byloje Nr. A-1197-602/2017).

Taigi, esant tokiai situacijai, kuri susiklostė nagrinėjamu atveju, priėjus išvados, kad, nors Pareiškėjai, bent jau 2017 metais, nebūtų kilusi prievolė mokėti PVM nuo iš Airbnb (užsienio asmens, neįsikūrusio šalies teritorijoje) įsigytų tarpininkavimo (elektroninių) paslaugų, tačiau Pareiškėjai šias aplinkybes patvirtinančių įrodymų nepateikus mokesčių administratoriui, operatyvaus patikrinimo metu, pripažinus, jog Pareiškėja turinti prievolę apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą PVM, PVM susigrąžinimas ar mokesčio sumažinimas galimas tik jei nėra praleistas MAĮ nustatytas permokos susigrąžinimo terminas. Dar kartą nurodytina, kad Komisija dėl Pareiškėjos prievolių mokėti PVM pagrįstumo ir teisėtumo sprendimo nepriima.

Komisija nurodo, jog mokesčių permokų grąžinimo klausimus reglamentuoja MAĮ bei su jo įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai. Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių, administruojamų Inspekcijos ir muitinės, sumos pirmiausia yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokėtinų kitų mokesčių, administruojamų atitinkamai Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės, mokesčiai nepriemokai padengti atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka. To paties straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka permokos sumas įskaičius mokesčiai nepriemokai padengti, grąžinamos mokesčių mokėtojo prašymu. <...> Mokesčių administratorius turi teisę patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Jei mokesčių administratorius nustato, kad prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, jis ne vėliau kaip per 10 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos nurodo mokesčių mokėtojui pateikti trūkstamus dokumentus ir nustato jų pateikimo terminą. Jei dėl mokesčio permokos grąžinimo bus atliekamas mokesstinis patikrinimas, šis patikrinimas turi būti pradėtas per 5 dienas nuo šio straipsnio 7 dalyje nustatytų terminų pabaigos dienos. MAĮ 87 straipsnio 5 dalyje mokesčių administratoriui suteikta teisė patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą, kai prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, o bendroji pareiga pagrįsti permokos susidarymo realumą ir prašymo ją grąžinti pagrįstumą tenka mokesčių mokėtojui.

Pagal PVMĮ 91 straipsnio 1 dalį PVM permoka ir už atitinkamą mokesstinį laikotarpį susidaręs PVM skirtumas įskaitomi (grąžinami) Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka ir terminais, atsižvelgus į šiame straipsnyje nurodytas išimtis ir apribojimus (nagrinėjamu atveju jie nėra aktualūs). MAĮ 87 straipsnio 13 dalis nustato, kad, jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčio permoka gali būti grąžinta (įskaityta), jeigu ji susidarė ne anksčiau kaip per atitinkamą šio įstatymo 68 straipsnyje nurodytą mokesčių apskaičiavimo ar perskaiciavimo terminą, – skaičiuojama atgal nuo įskaitymo dienos, kai įskaitymas atliekamas mokesčių administratoriaus iniciatyva be atskiros mokesčių mokėtojo prašymo, o kai yra mokesčių

mokėtojo prašymas, – skaičiuojama atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos. Jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas prie prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką privalo pateikti mokesčių administratoriui minėto veiksmo atlikimą pagrindžiančius įrodymus. Į paminėtą terminą neįskaičiuojami kalendoriniai metai, kuriais dėl grąžintinių (įskaitytinių) sumų vyko mokestiniai arba teisminiai ginčai arba buvo taikomos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje.

Komisijos posėdžio metu Inspekcijos atstovas paaiškino, kad Pareiškėjos 2019 m. gegužės mėn. sumokėti 56 Eur ir buvo įskaityti PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM prievolėms padengti pagal pateiktas apyskaitas (forma FR0608). Taip pat nurodė, kad jei Pareiškėja papildomai teiktų minėto laikotarpio apyskaitą (forma FR0608), nurodydama „0“ mokėtino PVM, apyskaita nebūtų priimta, nes 2023 m. jau buvo suėjęs MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje (68 straipsnio 1 dalyje) senaties terminas permokoms grąžinti. Pareiškėja patvirtino, kad tik 2023 metais ėmėsi veiksmų dėl sumokėto PVM susigrąžinimo.

Kadangi 2019 m. gegužės mėn. Pareiškėjos iš viso 56 Eur sumokėtos įmokos kodu 1001 buvo įskaitytos PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM prievolėms padengti pagal Pareiškėjos pateiktas apyskaitas (forma FR0608), Inspekcija pagrįstai ir teisėtai nurodė, kad skundžiamo sprendimo priėmimo dienai Pareiškėja 56 Eur permokos neturi. Mokesčių administratorius pagrįstai atsisakė tenkinti Pareiškėjos prašymą grąžinti ginčo permoką. Komisija konstatuoja, kad ginčo atveju Inspekcija priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą, todėl jį naikinti Pareiškėjos skunde nurodytais argumentais nėra pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-05-12 sprendimą grąžinti (įskaityti) permoką ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-959705.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprendami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė